

Het effect van lichamelijke training na resectie van de long na longkanker

Wat is het effect van lichamelijke training bij mensen binnen 12 maanden na een resectie van de long (met of zonder chemotherapie) voor niet-kleincellige longkanker? En zijn er risico's?

Context

Resectie van longen voor niet-kleincellige longkanker vermindert het uithoudingsvermogen en levenskwaliteit van patiënten. We weten dat lichamelijke training deze uitkomsten bij patiënten met chronische longaandoeningen of met borst- of prostaatcancer kan verbeteren. In een eerdere versie van deze review konden we aantonen dat lichamelijke training fitheid (wandelaafstand op de 6 minuten wandeltest) bij mensen na longresectie voor niet-kleincellige longkanker verbetert. Vanwege een beperkt aantal studies was het effect op levenskwaliteit en andere uitkomsten nog onzeker.

Selectiecriteria voor studies

De Cochrane review includeerde RCTs die patiënten met een resectie van de long door niet-kleincellige longkanker toewezen

aan lichamelijke training of geen training. De training omvatte aerobe training, weerstandstraining of een combinatie van beide. De belangrijkste uitkomstmaten waren het uithoudingsvermogen en neveneffecten. Daarnaast bekeek de review ook gezondheidsgerelateerde levenskwaliteit, spierkracht van perifere en ademhalingspijnen, benauwdheid, vermoeidheid, gevoelens van angst en depressie, longfunctie en mortaliteit. De datum van de laatste zoekactie was februari 2019.

Samenvatting resultaten

De review bevat acht studies met in totaal 450 deelnemers (40% vrouwelijk), gemiddelde leeftijd was tussen de 63 en 71 jaar. De duur van de training was minimaal 4 en maximaal 20 weken met een frequentie van 2 tot 5 maal per week.

Lichamelijke training heeft een positief effect op het uithoudingsvermogen. Deelnemers aan lichamelijke training wandelden gemiddeld 57 meter meer tijdens de 6 minuten wandeltest (95%CI 34 meter tot 88 meter meer) vergeleken met de deelnemers in de controlegroep (5 studies, 182 deelnemers, bewijs van hoge zekerheid). De VO₂max tijdens een fietstest verbeterde gemiddeld met 2.97 mL/kg/min (95%CI 1.93 meer tot 4.02 meer; 4 RCTs, 135 deelnemers, bewijs van matige zekerheid). Vier studies (202 deelnemers) evalueerden neveneffecten; 1 heupfractuur vond plaats in de trainingsgroep tijdens een balustraining, tegenover geen in de controlegroep (bewijs van matige zekerheid).

Het effect op andere uitkomstmaten was als volgt: een toename van de spierkracht van perifere spieren (bewijs

van matige zekerheid) en een hogere levenskwaliteit op het gebied van het lichamelijk functioneren (bewijs van lage zekerheid). Men vond geen duidelijk verschil op de mentale component van levenskwaliteit (bewijs van lage zekerheid). Er was zeer lage zekerheid dat mensen in de trainingsgroep minder benauwdheid waren. Men vond geen duidelijk verschil op handknijpkracht, vermoeidheid, longfunctie, kracht van de ademhalingspijpen en gevoelens van angst en depressie.

Conclusie

Lichamelijke training verbetert de wandelafstand en waarschijnlijk ook de zuurstofopname tijdens een fietstest van patiënten die een longresectie hebben gehad vanwege niet-kleincellige longkanker. Er werd 1 neveneffect, een heupfractuur, gerapporteerd door deze training. Lichamelijk training verbetert waarschijnlijk de spierkracht van perifere spieren en kan de lichamelijke levenskwaliteit verbeteren. De effecten op de andere uitkomstmaten waren minder duidelijk en/of van zeer lage zekerheid.

Implicaties voor de praktijk

Lichamelijke training is nuttig voor patiënten met een resectie van de long vanwege kanker. ■

Referentie

Cavalheri V, Burtin C, Formico VR, Nonoyama ML, Jenkins S, Spruit MA, Hill K. Exercise training undertaken by people within 12 months of lung resection for non-small cell lung cancer. Cochrane Database of Systematic Reviews 2019, Issue 6. Art. No.: CD009955. DOI: 10.1002/14651858.CD009955.pub3.

Raadpleeg de volledige tekst van deze Cochrane review via de Cebam Digital Library for Health (www.cebam.be/nl/cdlh)